

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยก่อนการสมรส ปัจจัยการเลือกคู่ครอง และทัศนคติต่อการสมรส ระหว่างแรงงานที่จดทะเบียนสมรสและไม่จดทะเบียนสมรส : ศึกษากรณีโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากหนังสือตำรา เอกสารวารสาร บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยภาคสนาม (Field Research) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับพนักงานตั้งแต่ระดับผู้จัดการ ระดับหัวหน้างาน จนถึงระดับปฏิบัติการในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จ.ชลบุรี

ดังระเบียบวิธีวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แรงงานที่ประกอบด้วยพนักงานระดับผู้จัดการ พนักงานระดับหัวหน้างาน และพนักงานระดับปฏิบัติการ ที่ทำงานอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จ.ชลบุรี โดยได้แบ่งขนาดของโรงงานออกเป็น 3 ขนาด คือ

ขนาดเล็ก	คือ โรงงานที่มีพนักงาน ไม่เกิน 500 คน	จำนวน 55 โรงงาน
ขนาดกลาง	คือ โรงงานที่มีพนักงาน ตั้งแต่ 501 - 1,000 คน	จำนวน 6 โรงงาน
ขนาดใหญ่	คือ โรงงานที่มีพนักงาน ตั้งแต่ 1,001 คนขึ้นไป	จำนวน 5 โรงงาน
รวมทั้งสิ้น 66 โรงงาน มีจำนวนแรงงานเท่ากับ 18,687 คน		

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 การกำหนดขนาดตัวอย่าง

จากจำนวนประชากร 18,687 คน ผู้วิจัยจะใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (คณะบริหารธุรกิจ, 2543 : 240) ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งพิจารณาจากขนาดของประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 คัดขนาดของความคลาดเคลื่อน (e) เป็นร้อยละ และสัมประสิทธิ์ของความผันแปรเท่ากับ 0.5

ผู้วิจัยได้ทำการเทียบจำนวนประชากร 18,687 คน กับตารางสำเร็จรูป Yamane ซึ่งได้ตั้งขนาดของประชากรไว้ตั้งแต่ 500 จนถึง ∞ และตั้งค่าความคลาดเคลื่อนที่กำหนดตั้งแต่ $\pm 1\%$ จนถึง $\pm 10\%$ ผู้วิจัยจึงได้เลือกขนาดของประชากรที่ 20,000 ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรจริง คือ 18,687 คน เพื่อกำหนดระดับความเชื่อมั่นในการวิจัย (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1
แสดงขนาดของประชากรที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ขนาดของประชากร (N)	ขนาดของตัวอย่างประชากร (n) สำหรับความคลาดเคลื่อนที่กำหนด (e) คิดเป็นร้อยละ					
	$\pm 1\%$	$\pm 2\%$	$\pm 3\%$	$\pm 4\%$	$\pm 5\%$	$\pm 10\%$
500	-	-	-	-	222	83
1,000	-	-	-	385	286	91
1,500	-	-	638	441	316	94
2,000	-	-	714	476	333	95
2,500	-	1,250	769	500	345	96
3,000	-	1,364	811	517	353	97
3,500	-	1,458	843	530	359	97
4,000	-	1,538	870	541	364	98
4,500	-	1,607	891	549	367	98
5,000	-	1,667	909	556	370	98
6,000	-	1,765	938	566	375	98
7,000	-	1,842	959	574	378	99
8,000	-	1,905	976	580	381	99

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขนาดของ ประชากร (N)	ขนาดของตัวอย่างประชากร (n) สำหรับความคลาดเคลื่อนที่กำหนด (e) คิดเป็นร้อยละ					
	± 1%	± 2%	± 3%	± 4%	± 5%	± 10%
9,000	-	1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,667	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000	8,333	2,381	1,087	617	397	100
100,000	9,091	2,439	1,099	621	398	100
∞	10,000	2,500	1,111	625	400	100

จากตารางข้างต้น ซึ่งได้ทำการเปรียบเทียบจำนวนประชากรในกลุ่มนิคมอุตสาหกรรม
แหลมฉบัง จำนวน 18,687 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องเก็บข้อมูลจากประชากรจำนวน 392 คน

ขั้นที่ 2 การสุ่มเลือกโรงงาน

ในการสุ่มเลือกโรงงาน ผู้วิจัยแบ่งการเลือกเป็นกลุ่มตามขนาดของโรงงาน ดังนี้

โรงงานขนาดใหญ่ มี 5 โรงงาน ผู้วิจัยเลือกเพียง 1 โรงงาน โดยจับฉลากได้

- โรงงานแพนเอเชียฟู้ดแวร์เทค ซึ่งมีแรงงานทั้งหมด 1,782 คน

โรงงานขนาดกลาง มี 6 โรงงาน ผู้วิจัยเลือกเพียง 1 โรงงาน โดยจับฉลากได้

- บริษัท เอสแอนด์เจ อินเตอร์เนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จก. ซึ่งมี
แรงงานทั้งหมด 564 คน

โรงงานขนาดเล็ก มี 55 โรงงาน ผู้วิจัยเลือกโรงงานที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ในกลุ่มนี้จำนวน 2 โรงงาน โดยจับฉลากได้แก่

- บริษัท ไลอ้อน (ประเทศไทย) จำกัด มีแรงงานจำนวน 279 คน
- บริษัท ไทยลอตเต้ จก. มีแรงงานจำนวน 238 คน

ขั้นที่ 3 การกำหนดตัวอย่างในโรงงาน

จากจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งจำแนกตามขนาด ที่ผู้วิจัยสุ่มเลือกโดยการจับฉลากมาแล้วนั้น จะได้กำหนดขนาดของตัวอย่างในแต่ละโรงงานแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2
แสดงจำนวนประชากรแรงงานและกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้
แยกตามขนาดของโรงงาน

ขนาดโรงงาน	ชื่อโรงงาน	จำนวนแรงงาน (คน)	จำนวนแรงงานที่ สุ่มได้ (คน)
1. ใหญ่	บริษัท แพนเอเชียฟูดแวร์เทค จำกัด	1,782	244
2. กลาง	บริษัท เอสแอนด์เจ ซินเตอร์ เนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด	564	77
3. เล็ก	บริษัท โลอ็อน (ประเทศไทย) จำกัด	279	38
	บริษัท ไทยลอตเต้ จำกัด	238	33
	รวม	2,863	392

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามและแบบวัดมี 5 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งงาน แบบแผนการสมรส และแบบวัดปัจจัยก่อนการสมรส ประกอบด้วย ระยะเวลาคบคู่ อายุแรกสมรสของกลุ่มตัวอย่างและคู่สมรส การสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การเลือกคู่ครอง เป็นการวัดความคิดเห็นในการเลือกคู่สมรส โดยวัดเกณฑ์ที่สำคัญที่สุด 5 อันดับ เป็นการเรียงลำดับความสำคัญมากที่สุดถึงความสำคัญน้อยที่สุดในการเลือกคู่ครอง จำนวน 10 ข้อ ผลการวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การเลือกคู่ครองที่เป็นลำดับที่ 1 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะใช้เกณฑ์ดังกล่าวเป็นเกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการเลือกคู่ครอง และความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ที่เป็นลำดับที่ 5 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญน้อยที่สุดในการเลือกคู่ครอง

ตอนที่ 3 แบบความคิดเห็นต่อการชดเชยสิ่งที่ขาดไปให้สมบูรณ์ เป็นการวัดความคิดเห็นต่อการเลือกคู่ที่คิดว่าตนเองต้องการชดเชยในสิ่งที่ขาดไปให้สมบูรณ์ โดยมีระดับการวัด 7 ระดับ ได้แก่ ไซแน ไซ คงจะไซ ไม่แน่ใจ คงจะไม่ไซ ไม่ไซ ไม่ไซแน่ มีค่าคะแนน 1-7 คะแนน โดยได้จัดลำดับของคะแนนดังนี้ ไซแน = 7 คะแนน ไซ = 6 คะแนน คงจะไซ = 5 คะแนน ไม่แน่ใจ = 4 คะแนน คงจะไม่ไซ = 3 คะแนน ไม่ไซ = 2 คะแนน และไม่ไซแน่ = 1 คะแนน

ตอนที่ 4 แบบวัดความใกล้ชิด เป็นการวัดการเลือกคู่จากความใกล้ชิด เช่น บ้านอยู่ในละแวกเดียวกัน มีความผูกพันในวัยเด็ก รู้จักกันตั้งแต่ยังเรียนหนังสือด้วยกัน ทำงานที่เดียวกัน มีอาชีพเดียวกัน โดยมีระดับการวัด 7 ระดับ ได้แก่ ไซแน ไซ คงจะไซ ไม่แน่ใจ คงจะไม่ไซ ไม่ไซ ไม่ไซแน่ มีค่าคะแนน 1-7 คะแนน โดยได้จัดลำดับของคะแนนดังนี้ ไซแน = 7 คะแนน ไซ = 6 คะแนน คงจะไซ = 5 คะแนน ไม่แน่ใจ = 4 คะแนน คงจะไม่ไซ = 3 คะแนน ไม่ไซ = 2 คะแนน และไม่ไซแน่ = 1 คะแนน

ตอนที่ 5 แบบวัดลักษณะการเลือกคู่ครอง โดยพิจารณาจากความคล้ายคลึงกันระหว่างคู่สมรส ซึ่งเป็นปัจจัยในการเลือกคู่ครอง โดยให้จัดลำดับความสำคัญในการเลือกคู่ตั้งแต่ 1 ถึง 7 จำนวน 7 ข้อ โดยลำดับที่ 1 ถือว่าสำคัญที่สุดในการเลือกคู่ครอง ส่วนลำดับที่ 7 ถือเป็นลำดับที่ล้าคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 6 แบบวัดระดับความพึงพอใจในชีวิตสมรส เป็นการวัดระดับความพึงพอใจในเรื่องต่าง ๆ เมื่อสมรสแล้ว ได้แก่ พึงพอใจในฐานะทางเศรษฐกิจ พึงพอใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน พึงพอใจในการให้เกียรติซึ่งกันและกัน พึงพอใจในการมีเพศสัมพันธ์ และพึงพอใจในการแบ่งภาระหน้าที่ เป็นต้น มีการวัดระดับ 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยจัดลำดับของคะแนนดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 คะแนน เห็นด้วย = 4 คะแนน ไม่แน่ใจ = 3 คะแนน ไม่เห็นด้วย = 2 คะแนน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน ผลการวัดระดับความพึงพอใจในชีวิตสมรสที่มีคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง และคะแนนที่มีค่าเฉลี่ยน้อย หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสต่ำ

ตอนที่ 7 แบบวัดการเห็นแบบอย่างจากบิดามารดา เป็นการวัดการเห็นแบบอย่างในชีวิตสมรสของบิดามารดา มีระดับการวัด 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยจัดลำดับของคะแนนดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 คะแนน เห็นด้วย = 4 คะแนน ไม่แน่ใจ = 3 คะแนน ไม่เห็นด้วย = 2 คะแนน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน ผลการวัดการเห็นแบบอย่างจากบิดามารดา ค่าคะแนนที่ได้รับหากมีค่าเฉลี่ยมาก หมายถึง กลุ่มตัวอย่างเห็นแบบอย่างของบิดามารดาในทางบวก ค่าคะแนนเฉลี่ยน้อย หมายถึง กลุ่มตัวอย่างเห็นแบบอย่างของบิดามารดาในทางลบ

ตอนที่ 8 แบบวัดทัศนคติเกี่ยวกับการสมรส เป็นการวัดทัศนคติต่อการสมรส 2 แบบ คือ ทัศนคติต่อการสมรสแบบดั้งเดิม และทัศนคติต่อการสมรสแบบสมัยนิยม มีระดับการวัด 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยจัดลำดับของคะแนน ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 คะแนน เห็นด้วย = 4 คะแนน ไม่แน่ใจ = 3 คะแนน ไม่เห็นด้วย = 2 คะแนน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อฝ่ายบุคคล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 4 โรงงาน โดยได้นัดหมายวัน เวลา ในการส่งแบบสอบถามและรับกลับคืนด้วยตนเอง
2. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 22 มกราคม – 9 กุมภาพันธ์ 2544 โดยฝ่ายบุคคล ได้เป็นผู้รวบรวมข้อมูลจากพนักงานของบริษัทกลับคืนมา ดังนี้
  - บริษัท แพนเอเชียฟู๊ดแวร์เทค จำกัด แจกแบบสอบถามจำนวน 244 ชุด ได้รับกลับคืนมา 202 ชุด ไม่ได้รับกลับคืนมา 42 ชุด
  - บริษัท เอสแอนดีเจ อินเตอร์เนชันแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด แจกแบบสอบถามจำนวน 77 ชุด ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด
  - บริษัท ไลอ้อน (ประเทศไทย) จำกัด แจกแบบสอบถามจำนวน 38 ชุด ได้รับกลับคืนมา ทั้งหมด
  - บริษัท ไทยลวดเต้ จำกัด แจกแบบสอบถามจำนวน 33 ชุด ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด
 รวมจำนวนแบบสอบถามที่แจก 392 ชุด และได้รับกลับคืนมาจำนวน 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.30 ของจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
3. คัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา เลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยได้จำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 300 ชุด

3.4 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์

1. สถิติพรรณนา โดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย (Percentage and Mean) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยก่อนการสมัคร ปัจจัยการเลือกคู่ครองทัศนคติต่อการแต่งงาน และความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างผู้มีแบบแผนชีวิตสมรสต่างกัน
3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ตารางไขว้และสถิติไค-สแควร์ (Chi-square)

